

گفت‌وگو

در گفت‌وگو با الهه کولایي مطرح شد:

جامعه انتظار دارد که این بار

در بر پاشنه متفاوتی بچرخد

لزوم بهره‌مندی از ظرفیت تخصصی و کارشناسی در ساختار اداره کشور، از محوری‌ترین شعارهای مسعود پزشکیان در کارزار رقابت‌های انتخاباتی ایشان بود. این رویکرد اعلامی اکنون و در آستانه چینش ترکیب هم‌راhan رئیس‌جمهور منتخب، بیش از گذشته مورد توجه فعالان سیاسی و اجتماعی به‌ویژه در حوزه حقوق زنان قرار گرفته است. در همین زمینه الهه کولایي، استاد دانشگاه و فعال سیاسی، در گفت‌وگو با «شرق»، با اشاره به این مطالبات و بایسته‌های آن در دولت چهاردهم، اظهار کرد: مانند همه ایرانیان که روند تحولات جاری در کشور را رصد می‌کنند، زنان هم انتظار دارند که با توجه به شعارهایی که دکتر پزشکیان در جریان مبارز انتخاباتی خود مطرح می‌کرد، انتظار این است که با پذیرش ظرفیت‌های انسانی و البته توانمندی‌های مهارتی زنان، نه نِسَر پاپیه رابطه -همبستگی‌های فومی و ارتباطات سببی و نسبی- بلکه براساس تجربه‌های موفقی که از گذشته پیش‌روی ما وجود دارد، استفاده از این ظرفیت ارزشمند در دستور کار دولت چهاردهم قرار گیرد.

زنان هر بار در فرایندهای انتخاباتی اثرگذاری کردند و پس از خوانده‌شدن آرای صندوق‌ها به خانه رانده شدند

کولایي، تصریح کرد: البته نارسایي‌های مربوط به برگزیدن شایستگان برای حضور در سمت‌های گوناگون اداره کشور، مسئله عمومی در کشور ما بوده و هم مردان و هم زنان را در بر می‌گیرد. ولی زنان در فرایندهای انتخاباتی، از آغاز انقلاب تا سال ۷۶ و سپس از آن در انتخابات وارد عرصه شده، اثرگذاری و نقش‌آفرینی کردند. اما هر بار پس از خوانده‌شدن آرای صندوق‌ها به خانه‌ها بازگردانده شدند و دانشواری‌های جدی رویه‌رو است. این مسئله به ما یادآوری می‌کند که تا زمانی که با طور طبیعی ما در این زمینه، بیشتر به موضوع زنان توجه می‌کنیم. نماینده پیشین مردم در مجلس ششم، یادآور شد: آن‌چنان که به نظر می‌رسد و با توجه به اخبار منتشرشده، پاسخ به انتظار جامعه در این زمینه و تحقق این هدف، با توجه به سطح توسعه کشور، ضعف نهاد‌های مدنی، نوبای نهاد‌های حزبی و البته سیطره جریان‌های باندى، رانتی، طایفه‌ای و قبیله‌ای و حتی محلی در کشور، با دانشواری‌های جدی رویه‌رو است. این مسئله به ما یادآوری می‌کند که تا زمانی که احزاب قدرتمند و نهاد‌های مدنی بالنده در حیات اجتماعی کشور ما، جایگاه واقعی خود را نداشته باشند، ما کمتر با تحقق این‌گونه مطالبات و خواسته‌ها رویه‌رو خواهیم شد.

داشتن رزومه به تنهایی ویژگی مثبت محسوب نمی‌شود

این استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، همچنین ضمن اشاره به برخی تاکیدها بر داشتن رزومه از سوی افراد، عنوان کرد: رزومه‌داشتن و پیشینه حضور در سمت‌های مدیریتی به‌تنهایی ویژگی مثبتی به شمار نمی‌آید. امروز با شُرایی در کشور در عرصه‌های مختلف رویه‌رو هستیم که نتیجه مدیریت‌های ناکارآمد و ناپاسامانی است که در سال‌های گذشته با عناوین گوناگون، کشور را دچار این وضعیت کرده‌اند. بنابراین بسیاری از افراد به سبب رزومه‌های خود باید به مردم پاسخ‌گو باشند. در واقع، صرفاً داشتن رزومه بلندبلا مثبت نیست، بلکه کارنامه و عملکردی که افراد در حوزه‌های مختلف داشته‌اند، باید ارزیابی و قضاوت شود. کولایي، همچنین در پاسخ به این سؤال که ارزیابی شما درباره برخی ادعاها مبنی بر لزوم استفاده از همه سلاقی -گاه متضاد یا ششی اعلامی رئیس‌جمهوری منتخب- در ساختار اداره کشور چیست، خاطرنشان کرد: تا زمانی که احزاب شناسنامه‌دار و قدرتمند در عرصه سیاسی کشور حضور ندارند، صحبت از ائتلاف و همکاری سازمان‌یافته سیاسی، نوعی تلاش فرصت‌طلبی خواهد بود؛ چراکه دکتر پزشکیان، به‌ویژه در مدتی عالی‌کُشور، باید همکاری را انتخاب کند که با شعارهای انتخاباتی، انتظارات مردمی که ایشان را انتخاب کرده یا در انتخابات شرکت نکرده‌اند، همسویی و همراهی داشته باشند. افرادی که با مدیریت خود، کشور را دچار بحران کرده‌اند و مشکلات کنونی را برای ایران به وجود آورده‌اند، نمی‌توانند در کنار رئیس‌جمهور منتخب به تغییر و بهبود شرایط کمک کنند؛ چراکه اگر چنین ظرفیتی داشتند، در زمان حضور در قدرت، خواسته‌های مردم را تأمین می‌کردند. عضو پیشین شورای مرکزی جبهه مشارکت در پایان نیز تأکید کرد: انتظار جامعه از مسعود پزشکیان، این است که افرادی را برای تحقق خواسته‌ها و مطالبات مردم به کار گیرد که توانایی علمی، تجربی و کارنامه مثبتی را در پاسخ به نیازهای عمومی داشته باشند.

یادداشت

مردم ۱۴۰۳

دولت چهاردهم به‌خوبی می‌داند چه کسانی به او رای دادند و مطالبات‌شان از این دولت چیست. دولت چهاردهم بیش از هرچیز برآمده از ناآرامی دولت‌های قبل و معضلات اقتصادی است. مردمی که اولویت‌شان اقتصاد است، بیشترین آرا را به صندوق رای انداختند؛ چراکه می‌دیدند عدم حضورشان در پای صندوق‌های رای همان آب‌باریکه‌های اقتصادی‌شان را هم خشک خواهد کرد. بی‌شک این مردم انتظار دارند شرایط اقتصادی دگرگون و وضعیت‌شان تاحدودی ایمن شود. دولت‌هایی که نتوانستند مطالبات مردم را پاسخ‌گو باشند، از سر ناچاری به سمت اولویت‌های دیگر شیفَت کردند. دولت‌های پیشین که این کار را کرده‌اند، همچون دولت احمدی‌نژاد، تجربه موفقی نداشته‌اند؛ خاصه اینکه دیگر این نرفندها نخیمان شده است. هر دولت ابتدا باید شناخت دقیقی از مردمی که به او رای داده‌اند و چرایی این رای داشته باشد و در همان مسیر گام بردارد. دولت چهاردهم نیز از این قاعده مستثنا نیست. اولویت این دولت تحقق مطالبات مردمی است که به او رای داده‌اند. اگر این کار انجام شود طیف‌های دیگر نیز رفته‌رفته باور از دست‌رفته خود را باز خواهند یافت.

گفت‌وگو با چهره‌ها و فعالان حقوق زنان درباره ضرورت بهره‌مندی از زنان و جوانان در کابینه

بزنگاهی تاریخی برای زنان

محمد جعفری: با انتخاب نفس‌گیر مسعود پزشکیان برای به‌دست‌گرفتن فرمان اجرایی کشور از سوی مردم در انتخاباتی حساس، بار دیگر سوی نگاه ناظران، صاحب‌نظران و کارشناسان به لزوم استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها مختلف و مغفول‌مانده در میان زنان و جوانان کشور معطوف شده و اکثریت مهجور و محروم در جامعه ایرانی انتظار دارد تا با رقم‌خوردن این انتخاب، شاهد حضور چهره‌های نخبه، جوان و کارشناسی باشد که بیش از این در پشت موانع گزینش نیروها با ورود ممنوع‌هایی خانه‌نشین بوده‌اند. جوانانی که این روزها در آستانه میانسالی، شقیقه سفید کرده و با وجود داشتن دانش و تخصص، بی‌آنکه رزومه قابل اعتنایی برای خود دست‌وپا کنند، گماشتن فوج فوج افرادی را به نظاره نشسته‌اند که در طول سال‌های اخیر از باتوق‌های سیاسی یا مراگزری خاص راهی مناصب اجرایی ملک و مملکت بوده‌اند. حال که با انتخاب هوشمندانه مردم و حضور بهنگام بخشی از جامعه در رقم‌زدن رخدادی تاریخی، نخست از راهی‌شدن کشور به سوی دالانی با انتهای نامعلوم حضور رادیکال‌ها در پاستور معانعت به عمل آمده و از دیگر سسو، دولتی با سیاست‌های اعلامی روشن و امیدوارکننده راهی اریکه هدایت اجرایی مملکت شده، انتظار افکار عمومی این است که کشتی‌بان را سیاستی دیگر بیاید و چرخ گماشتن افراد غیرمتخصص و متکی به رانت و

راهبرد

گزارش

«شرق» از تأثیر تحولات جنگ غزه بر پاسخ ایران به اسرائیل گزارش می‌دهد

پاسخ تهران

به وقت غزه

مالک مصدق، در حالی پس از ترور اسماعیل هنیه در تهران، مقامات داخلی با کلیدواژه «خون‌خواهی» از قطعی و جدی بودن پاسخ ایران به این ترور خبر داده‌اند که به نظر می‌رسد اکنون ایران، نیم‌نگاهی جدی به وضعیت مذاکرات برای پایان دادن به جنگ غزه دارد و برخی شنیده‌ها هم حکایت از آن دارد که در صورت تحقق این توافق و پایان جنگ در این باریکه، امکان دارد تهران از حمله مستقیم به اسرائیل صرف‌نظر کند. در همین زمینه قطر، مصر و آمریکا در بیانیه‌ای مشترک از اسرائیل و حماس دعوت کردند که مذاکرات آتش‌بس در غزه را از سر بگیرند. به نوشته انتخاب، در این بیانیه آمده است

که ما از اسرائیل و حماس دعوت کردیم تا در ۱۵ اگوست در دوحه یا قاهره مذاکرات را از سر بگیرند. گفته می‌شود میانجیگران اعلام کرده‌اند در صورت لزوم، آماده ارائه پیشنهاد نهایی برای حل‌وفصل مسائل مربوط به اجرای توافق نامه هستند. دفتر نخست‌وزیر اسرائیل هم عنوان کرده تیم مذاکره‌کننده را در ۱۵ اگوست به مکانی که توافق شده، خواهیم فرستاد. در سوی دیگر هم حماس چراغ سبز خود را به مذاکرات نشان داده و اسکای‌نیوز هم گزارش داد که حماس خواستار آزادی مروان البرغوثی در مرحله اول معامله تبادل شد. پیرو این پیش‌شرط، میانجیگران و آمریکا هم این درخواست را پذیرفته‌اند. در راستای این گمانه‌زنی‌ها، روزنامه اسرائیلی یدیعتن آحرانوت هم به نقل از دستگاه‌های امنیتی گزارش داد: «برآورد‌ها نشان می‌هد احتمال حمله دوگانه از سوی ایران و حزب‌الله علیه اسرائیل کاهش یافته است». در سوی دیگر معادلات، روتیزر هم خبر داده که گویا ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، از ایران خواسته است تا هر ترور رهبر حماس با خویشن‌داری پاسخ دهد و از حملات به غیرنظامیان اسرائیلی خودداری کند. به گفته منابع، این پیام روز دوشنبه از طرف سرگنی شویگو، یکی از هم‌پیمانان ارشد رهبر کرملین، در دیدار با مقامات ارشد ایرانی ابلاغ شد. البته در مسکو، کرملین به درخواست برای اظهارنظر درباره ادعای روتیزر پاسخ نداد و فقط خبرگزاری دولتی ریا روز سه‌شنبه گزارش داد: «شویگو خبر داده که او در سفر خود به تهران درباره ترور هنیه صحبت کرده است». در این شرایط که موتور مذاکرات برای پایان جنگ در غزه دوباره روشن شده است، نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل روز چهارشنبه گذشته به وقت محلی در پاسخ به سوالاتی درباره اینکه حماس اعلام کرده که اگر به آتش‌بس برسند، ایران از پاسخ علیه اسرائیل متصرف می‌شود، اعلام کرد:

«ما به صورت هم‌زمان دو اولویت را دنبال کرده‌ایم: اول، برقراری آتش‌بس پایدار در غزه و خروج اشغالگران از این سرزمین، دوم، مجازات متجاوز به خاطر ترور شهید هنیه، پیشگیری از تکرار تجاوزات تروریستی رژیم صهیونیستی و پشیمان‌کردن صهیونیست‌ها از ورود به چنین مسیری». پیش‌تر سفیر و نماینده دائم ایران در سازمان ملل نیز در پی حمله تروریستی اسرائیل به حاکمیت و تمامیت ارضی ایران و ترور اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس، در نامه‌ای به شورای امنیت سازمان ملل اعلام کرد: «این رژیم تروریستی و حامیان آن مسئولیت این اقدامات را برعهده دارد. حق جمهوری اسلامی ایران در استفاده از حق ذاتی خود در دفاع مشروع، به موجب ماده ۵۱ منشور سازمان ملل متحد برای پاسخ قاطع و فوری، تردیدی نخواهد کرد». شورای امنیت سازمان ملل متحد هم در پی درخواست ایران که مورد حمایت چین، الجزایر و روسیه به عنوان رئیس دوره‌ای شورای امنیت سازمان ملل متحد قرار گرفت، ۳۱ جولای (۱۰ مرداد ۱۴۰۳) برای ترور اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس در ایران، تشکیل جلسه داد که درنهایت نتیجه و خروجی خاصی در پی نداشت. دراین‌میان آسوشیتدپرس به نقل از دیپلمات‌های آمریکایی نوشت: «مذاکرات نزدیک بود به پیشرفتی دست یابد، کمی قبل از اینکه اسرائیل، هنیه را ترور کند.» با وجود آنکه احتمال تعویق و حتی ملغاشدن حمله ایران به اسرائیل در سایه مذاکرات برای پایان جنگ در غزه مطرح است، سردار اسماعیل قاآنی، فرمانده نیروی قدس سپاه، در نامه‌ای به یحیی اسنوار رئیس جدید دفتر سیاسی حماس، صراحتاً عنوان کرد: «همان‌طوره که رهبر انقلاب فرمودند، وظیفه خود می‌دانیم که انتقام خون ایشان را برای این حادثه تلخ در جمهوری اسلامی بگیریم.»

سحر شهبخت

می‌توانستیم امیدوار باشیم که برخی دیگر درحال‌حاضر این بهانه را نداشته باشند که زنان رزومه لازم را برای مدیریت عالی ندارند. در فهرست‌های شورای راهبری، زنان شایسته‌ای برای حضور در کرسی هدایت وزارتخانه‌هایی مانند نفت و راه داشتیم. او ادامه داد: ما منکر این نیستیم که برای قرارگرفتن در مناصب عالی تصمیم‌گیری باید حتماً یک‌سری مراحل طی شده باشد و این مهم می‌تواند در دستور کار دائمی دولت‌ها قرار بگیرد، اما از سوی دیگر، همین حالا خانم‌هایی را سراغ داریم که در همین فهرست‌های ۱۰ نفره خروجی کمیته‌ها در شورای راهبری معرفی شدند. نسبت این مسئله در هر فهرست به رقمی بالغ بر دو تا سه گزینه رسیده و نشان می‌دهد زنان ما این صلاحیت را دارند که حتی در مناصبی همچون وزارت نفت، وزارت راه و چندین وزارتخانه مهم اقتصادی دیگر قرار بگیرند.

این عضو جبهه اصلاحات در ادامه نیز ضمن گلایه از تداوم حضور برخی از مدیران سالمند در دولت‌ها و بلاایودن میانگین سنی ترکیب هیئت اجرایی کشور، یادآور شد: بسیاری از مدیران اجرایی که به سنین ۸۰ تا ۸۵ سال رسیده‌اند، اغلب از ۲۵ تا ۳۰سالگی به صورت لاینقطع مدیریت کرده و به قول خودشان مانند قانون پایستگی انرژی از اصل پایستگی مدیریتون در مسندهای مختلف اجرایی پیروی کرده‌اند! این افراد هنوز که هنوز است در مسند خود باقی مانده و تا آخرین لحظات زندگی از کرسی مدیریت دست برنمی‌دارند. این حضور، اجازه حضور در کسوت‌های مدیریتی را از زنان و جوانانی سلب می‌کند که امروز در آستانه میانسالی قرار گرفته‌اند و هنوز به این فرصت‌ها و منابع دسترسی پیدا نکرده‌اند.

مدیریت جامعه با رویکرد خالص‌سازی ویکدست‌سازی به بن‌بست رسید

عضو شورای راهبری دولت چهاردهم، اشاره‌ای هم به ادعای برخی مبنی بر لزوم اداره دولت منتخب به صورت ائتلافی داشته و خاطرنشان کرد: ما در چارچوب شعاری که در دولت چهاردهم تحت عنوان وفاق ملی مطرح می‌شود، باید ببینیم که این عنوان چه ترکیبی باید داشته باشد. به نظر نمی‌رسد وفاق ملی به معنای ائتلافی باشد که حضور چند نفر از این جناح، چند نفر از آن گروه یا چند نفر از فلان ترکیب را در دولت به ارمان بیاورد. به عبارت دیگر، اساساً چنین رویکردی نمی‌تواند آن هماهنگی را در دولت منتج کند. این انتظار بجایی نیست که برخی از دوستان درحال طرح آن هستند. درحالی‌که زمان چندانی نگذشته از وقتی که خودمان شاهد بودیم کشور به چه شکلی مدیریت شده و با رویکرد مخلص‌سازی، خالص‌سازی -این عنوان را که ما نگفتیم، آقایان خودشان مطرح کردند- و یکدست‌سازی، مدیریت جامعه به بن‌بست رسید. مولاوودی در پایان خاطرنشان کرد: اتفاقاً استفاده از ظرفیت جوانان در میان اصولگرایان به‌مراتب بیشتر از جریان اصلاح‌طلب بوده و جناح مقابل با ریسک‌پذیری بیشتر، میدان بیشتری به جوانان خود می‌دهند. این هم نقصدی به جریان اصلاح‌طلبی بوده که گرچه روند آن آغاز شده، اما تداوم حرکت در این مسیر با کندی درحال وقوع است.

ناهید خداکرمی در گفت‌وگو با «شرق»:

تحمیل برخی خط‌مشی‌ها انتخاب وزیرن را با سختی مواجه می‌کند

شایسته‌سالاری، تخصص‌گرایی و به‌خصوص قدرت سیاسی و اجتماعی افراد است که باید مورد توجه قرار گیرد و این مهم را برای تصدی پست‌های کلان مدیریتی یک اصل می‌دانم. اما قبول کنیم که تبعیض مثبت برای زنان در شرایط حال حاضر کشور یک ضرورت است. این استاد دانشگاه افزود: سعی شد اصل شایسته‌سالاری و تخصص در روند تعیین وزرا هم رعایت شود؛ گرچه شاخص‌های اختصاصی که از جانب شورای راهبری به کمیته‌ها برای بررسی و ارزیابی افراد داده می‌شد، ۱۰ امتیاز برای زن بودن و ۱۰ امتیاز نیز به داشتن سن کمتر از ۵۰ سال اختصاص داده بود. به عبارت دیگر، چنانچه خانمی زیر ۵۰ سال داشت، به صورت پیش‌فرض ۲۰

^[1] صفحه اول

^[2] صفحه اول